

[\(/\)](#)

# Inventaris



[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)

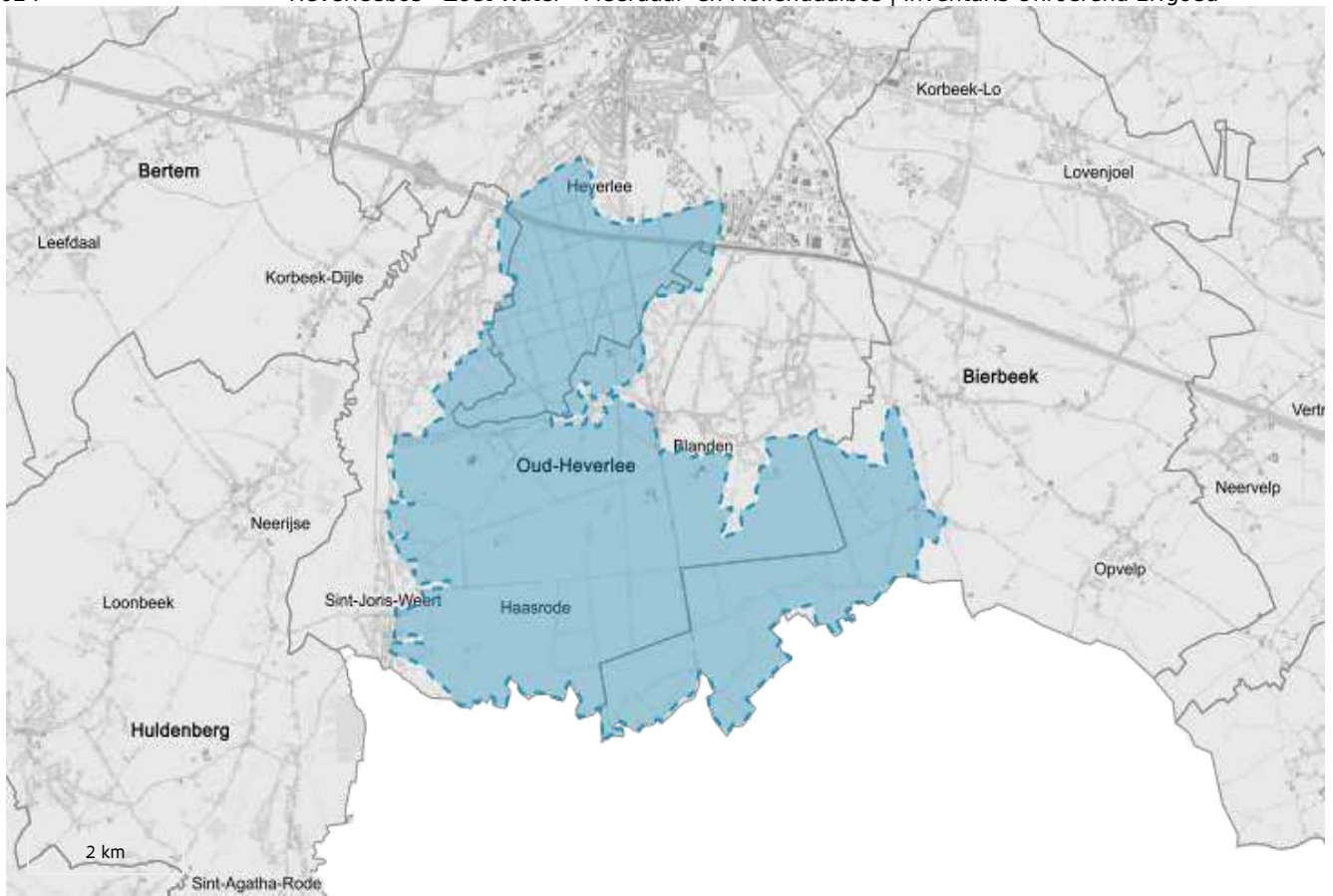
[MENU](#)

ERFGOEDOBJECT

## Heverleebos – Zoet Water – Meerdaal- en Mollendaalbos

landschappelijk geheel

**ID:** 135100 **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135100> 



## Juridische gevolgen

- omvat de aanduiding als beschermd cultuurhistorisch landschap Heverleebos en Meerdaalwoud (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/1134>)  
Deze bescherming is geldig sinds 13-09-1971
- omvat de aanduiding als beschermd cultuurhistorisch landschap Site Het Zoet Water (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/1403>)  
Deze bescherming is geldig sinds 02-02-2000

Provincie

**Vlaams-Brabant**

Gemeente

**Bierbeek, Leuven, Oud-Heverlee**

Deelgemeente

**Bierbeek, Blanden, Haasrode, Heverlee, Oud-Heverlee, Sint-Joris-Weert, Vaalbeek**

Straat

**Onbepaald**

Locatie

**Bierbeek (Bierbeek), Heverlee (Leuven), Blanden, Haasrode, Oud-Heverlee, Sint-Joris-Weert, Vaalbeek (Oud-Heverlee)**

Nauwkeurigheid zone

**Tot op 15m**

Oppervlakte zone

**27 709 491m<sup>2</sup>**

Bewaringstoestand

**Bewaard**

Erfgoedwaarde

**Aanwezig**

Typologie: [bossen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1841\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1841), [bronnen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/83\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/83), [dambordvormige ontginningspatronen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2080\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2080), [dreven \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/128\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/128), [grafheuvels \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/170\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/170), [holle wegen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1214\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1214), [molens \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/297\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/297), [vijvers \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/467\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/467)

[Inventarisatie ankerplaatsen Landschapsatlas 2001](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1101)

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1101>) (inventarisatie: van 01-11-2000 tot 28-02-2001)

## Beschrijving

Het complex Heverleebos-Meerdaalwoud strekt zich uit ten zuiden van Leuven vanaf Heverlee tot aan de grens met Waals-Brabant. Dit grote boscomplex was eertijds het bezit van de hertogen van Arenberg, na de Eerste Wereldoorlog werden deze goederen verbeurd verklaard en aangeslagen. Als gevolg hiervan kwamen deze uitgestrekte bospartijen in het bezit van de Belgische Staat. Het bos sluit aan op het Arenbergkasteel te Heverlee. Archeologische vondsten uit het neolithicum en de Romeinse periode werden geregistreerd. Het is een 'permanent' bosgebied van meer dan 3000 ha met een grote diversiteit van fauna en flora.

Het leemplateau, waarop de bossen staan, wordt ter hoogte van het Zoet Water versneden door de Molenbeek-Vaalbeek. De tertiaire ondergrond dagzoomt op verschillende plaatsen van het plateau. Het alluvium van het Zoet Water is van holocene oorsprong, het zijn recente afzettingen van overstromingen van de Dijle. Hierdoor ontstond aan de rand van de vallei 'statische zijk'. Heverleebos was reeds op het einde van de 18de eeuw gedeeltelijk naaldbos. Het aandeel naaldbomen werd gedurende de laatste 200 jaar steeds groter. Aan de rand van het bos werden tussen 1800 en begin 1900 percelen bos geroid. Het dambordvormig wegenpatroon bestaat al meerdere eeuwen in dit voormalig jachtterrein van de families de Croy en Arenberg. Er is eveneens een sterpatroon, evenwel met zes wegen.

Het Heverleebos wordt van oost naar west doorsneden door de autosnelweg E40 en van noord naar zuid door de steenweg Leuven-Namen. Kort bij de E40 ligt tussen de bospercelen een arboretum. Het zuiden van Heverleebos helt sterk af naar de vallei van de Vaalbeek met de vijvers van het Zoet Water.

Aan de zuidelijke rand van Heverleebos lag het kasteel Harcourt, een oude site met omwald opper- en neerhof, reeds vermeld in de 16de eeuw. Van het oude kasteel blijft enkel nog een keldergewelf over. In 1828 werd er een villa gebouwd, de bestaande aanplantingen dateren eveneens uit de 19de eeuw, moerascypressen komen er talrijk voor. In de nabijheid ligt het klooster van de franciscanen, een recente constructie met kunstencentrum. Meer naar het oosten staat de Ekstermolen (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42677>), een bakstenen windmolen van het bovenkruiertype met ronde romp, ontdaan van oorspronkelijk dak en wieken.

Het Kouterbos was op het einde van de 18de eeuw meer uitgebreid ten oosten van het huidig bos. Het is een typisch bronbos met drassige lager gelegen delen en een kenmerkende flora. Tussen het Heverleebos en het Kouterbos liggen de vijf vijvers van Het Zoet water die gevoed worden door de Vaalbeek (Molenbeek). Op de meest westelijke vijver sloot een watermolen (momenteel is in het gebouw een herberg ondergebracht) aan, van waar de Molenbeek afwatert naar de Dijle. De omgeving van het Zoet Water lijdt onder een sterke recreatiedruk. Tussen de vijvers en het Kouterbos ligt 'Het Spaans Dak (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42673>)', een merkwaardig langhuis uit de 16de-17de eeuw, waarvan de hoge volumes goed geïntegreerd zijn in de omgeving. De omgeving van de Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-van-Steenbergen was ook geheel bebost, in de tweede helft van de 19de eeuw werd het ontbost en na 1948 terug deels bebost. Hierdoor werd de toestand rond de barokke kapel hersteld, zoals deze er uit zag op het einde van de 18de eeuw. De oorsprong van de kapel zou teruggaan tot in de 17de eeuw. Jaarlijks is er nog steeds een processie in de omgeving van de kapel.

Het gebied Borgveld-Lange Delle omvat verspreide grote percelen, het was een open landschap dat na 1948 deels bebost werd. Enkele mooie dreven verbinden sinds meerdere eeuwen Heverleebos en Meerdaalwoud. Zo lopen de Prosperdreef en de Herculesdreef door van het ene bos naar het andere. Deze dreven zijn aan weerszijden door een rij hoogstammige bomen afgelijnd.

Het Meerdaalwoud is niet veel gewijzigd qua omvang sinds het einde van de 18de eeuw, enkel in de buurt van Sint-Joris-Weert en aan het Groenveld werd nadien een deel geroid. Sommige gerooide percelen werden na 1948 terug bebost. In het oostelijk deel, ook Mollendaalbos genoemd, werden in circa 1800 aan de randen enkele percelen bos geroid. Na 1948 stopten deze rooiingen en werden enkele verspreide percelen terug bebost. Ook in Meerdaalwoud herkennen we een patroon van loodrecht op elkaar aangelegde wegen en dreven. In het noordelijk deel is een militair domein gelegen, waarvan recent een deel in onbruik geraakt is.

Meer naar Sint-Joris-Weert toe liggen het domein De Kluis, in gebruik door VVKS, een kapel en de Paddepoel, eveneens een brongebied. Ten westen van De Kluis helt het gebied af naar Sint-Joris-Weert en de Dijlevallei. De neoclassicistische Sint-Joriskerk (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42673>) domineert er het uitzicht op de vallei. Een aantal holle wegen lopen vanuit Meerdaalwoud zuidwaarts in de richting van de vallei van de Nethen in Waals-Brabant.

Bron: Ankerplaats 'Heverleebos -Zoet Water - Meerdaal- en Mollendaalbos'. Landschapsatlas, A20044, Agentschap Onroerend Erfgoed, Brussel.

Auteurs: Deneef, Roger (<https://id.erfgoed.net/auteurs/126>); Wijnant, Jo (<https://id.erfgoed.net/auteurs/127>); Cresens, André (<https://id.erfgoed.net/auteurs/363>)

Datum: 2001

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

---

## Relaties



Is gerelateerd aan

**Het Zoet Water** (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/300817>)



Is gerelateerd aan

**Heverleebos en Meerdaalwoud**

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/300814>)



Is deel van

**Bierbeek** (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13198>)



Is deel van

**Blanden** (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13536>)



Is deel van

**Haasrode** (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13552>)



Is deel van

**Heverlee** (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13558>)



Is deel van

**Oud-Heverlee** (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13337>)



Is deel van

**Sint-Joris-Weert** (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13608>)



Is deel van

**Vaalbeek** (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13618>)

---

## Waarnemingen



Omvat

**Kavelstructuren Meerdaalwoud**

(<https://inventaris.onroenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/983702>)

---

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: *Heverleebos - Zoet Water - Meerdaal- en Mollendaalbos* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135100> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135100>) (geraadpleegd op 9 april 2024).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

**Contact**



Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?

Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135100>).



**Vlaanderen**  
verbeelding werkt

## Onroenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)  
(<https://www.onroenderfgoed.be/over-ons>)

**PRIVACYVERKLARING**

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring))

**JURIDISCHE INFORMATIE**

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie))



[\(/\)](#)

# Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

BESCHERMD MONUMENT

## Hoeve Denonville

**Beschermd monument van 03-02-2000 tot heden****ID:** 466 **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/466> 



## Besluiten

Rachierhof met bakhuis, hoeve Denonville en hun omgeving

(<https://id.erfgoed.net/besluiten/3534>)

**definitieve beschermingsbesluiten:** 03-02-2000 ID: 3534

## Rechtsgevolgen

➤ Meer informatie over de rechtsgevolgen van beschermingen vind je op onze website (<https://www.onroerenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming>).

---

Provincie

**Vlaams-Brabant**

Gemeente

**Bierbeek**

Deelgemeente

**Bierbeek**

Straat

**Bevekomsestraat**

Locatie

**Bevekomsestraat 82 (Bierbeek)**

Nauwkeurigheid zone

**Tot op 15m**

Oppervlakte zone

**1 938m<sup>2</sup>**

Beschermingsdossiers

**4.01/24011/111.1**

**4.01/24011/127.1**

**DB002107**

**OB001331**

---

Typologie: [boerenwoningen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/71\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/71), [hekken \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185), [hekpijlers \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/186\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/186), [paardenstallen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/333\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/333), [schuren \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/381\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/381), [vierkantshoeven \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1425\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1425), [wagenuizen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/486\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/486)

Datering: [tweede helft 19de eeuw \(https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1064\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1064)

Stijl: [classicisme \(https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen\\_en\\_culturen/10\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/10)

[Project beschermingsdatabank 2013-2016](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028)

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028>) (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

## Beschrijving

De vierkantshoeve, zogenaamd Denonville, is beschermd als monument.

## Waarden

De hoeve Denonville is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

### historische waarde

Goed bewaard voorbeeld van een lokaal getinte laat-classicistische, gesloten vierkantshoeve ontstaan uit een 1850 gedateerd boerenhuis -een bakstenen, symmetrisch opgebouwd dubbelhuis met grote graanzolder op de verdieping- dat in de periode 1850-1897 werd uitgebreid met stallen, wagenhuis en langsschuur, het geheel opgetrokken in bak- en natuursteen rond een gekasseide binnenkoer.

Lokaal-historisch gelieerd aan de burgemeesterfamilies Bosmans en Denonville illustreert ze een recentere versie van de middelgrote Brabantse vierkantshoeve, typerend voor deze vruchtbare leemstreek.

## Aanduiding van Is de bescherming van

### Hoeve Denonville

(<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200114>)



#### **Bevekomsestraat 82 (Bierbeek)**

De hoeve Denonville kan worden getypeerd als een gesloten vierkantshoeve met laat-classicistische inslag, opgetrokken in baksteen met gebruik van kalksteen voor omlijstingen en hoekblokken en afgedekt met pannen zadeldaken.

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**



### Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/466\)](#).

[\(/\)](#)

# Inventaris



[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

[Over ons \(https://www.onroenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroenderfgoed.be/over-ons)

[MENU](#)

BESCHERMD STADS- OF DORPSGEZICHT, INTRINSIEK

## Hoeven Rachierhof en Denonville: omgeving

**Beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek van 03-02-2000 tot heden**

**ID:** 469    **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/469> 



## Besluiten

Rachierhof met bakhuis, hoeve Denonville en hun omgeving

(<https://id.erfgoed.net/besluiten/3534>)

**definitieve beschermingsbesluiten:** 03-02-2000 ID: 3534

## Rechtsgevolgen

📌 Meer informatie over de rechtsgevolgen van beschermingen vind je op onze website (<https://www.onroerenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming>).

---

Provincie

**Vlaams-Brabant**

Gemeente

**Bierbeek**

Deelgemeente

**Bierbeek**

Straat

**Bevekomsestraat, Oude Geldenaaksebaan, St.-Joris-Weertstraat**

Locatie

**Bevekomsestraat, Oude Geldenaaksebaan, St.-Joris-Weertstraat (Bierbeek)**

Nauwkeurigheid zone

**Tot op 15m**

Oppervlakte zone

**243 362m<sup>2</sup>**

Beschermingsdossiers

**4.02/24011/109.1**

**4.02/24011/119.1**

**DB002107**

**OB001332**

---

Typologie: [akkerlanden \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1905\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1905), [boswachterswoningen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/77\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/77), [holle wegen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1214\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1214), [hoogstamboomgaarden \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1702\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1702), [kapellen \(klein erfgoed\) \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/507\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/507), [weilanden \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1911\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1911)

Project beschermingsdatabank 2013-2016

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028> (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

## Beschrijving

De bescherming als dorpsgezicht betreft de onmiddellijke omgeving van de hoeven Rachierhof en Denonville, bestaande uit de omliggende boomgaard, weiland en akkers met sporen van oude veldwegen.

## Waarden

De onmiddellijke omgeving van de hoeven Rachierhof en Denonville is beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door de:

### historische waarde

Als direct visuele relatie, rekening houdend met de specifieke omgeving van de hoeve-uitbatingen en met het aangrenzende beschermde landschap van het Meerdaalwoud. Omliggende boomgaard, weiland en akkers met sporen van oude veldwegen behoren niet alleen tot het historisch areaal maar vormen tevens beeldbepalende omgevingselementen die een cruciale bijdrage leveren tot de herkenbaarheid en definiëring van deze middelgrote vierkantshoeven uit de vruchtbare leemstreek.

## Aanduiding van Is de omvattende bescherming van

### Hoewe Denonville

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200114>)



#### **Bevekomsestraat 82 (Bierbeek)**

De hoeve Denonville kan worden getypeerd als een gesloten vierkantshoeve met laat-classicistische inslag, opgetrokken in baksteen met gebruik van kalksteen voor omlijstingen en hoekblokken en afgedekt met pannen zadeldaken.

### Hoewe Rachierhof

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200115>)



#### **Oude Geldenaaksebaan 44 (Bierbeek)**

Ontginningshoeve, in oorsprong eigendom van de cisterciënzerinnen abdij van Valduc.

Beheerder fiche: Agentschap Onroerend Erfgoed



### Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/469\)](#).



**JURIDISCHE INFORMATIE**

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie))